

ER DER POTENTIALE FOR EN DANSK DESIGN BLOCKCHAIN?

Blockchain teknologien har stort potentiale i Danmark, og vil give danske virksomheder en væsentlig konkurrencefordel. Det skyldes måden vores samfundsmodeller er bygget op på, og vores villighed samt tillid til at dele informationer med hinanden. Det satte vi derfor fokus på, til en digital roundtable i marts 2021. Her var brancheeksperter, vidensinstitutioner, virksomheder og erhvervsfremmeaktører samlet til en roundtable diskussion, for at snakke om et potentielt samarbejde på tværs af den danske modeindustri til at lave en fælles blockchain løsning, som kan understøtte sporbarhed og skabe mere transparens i branchen.

Kun 6% af danske virksomheder har på nuværende tidspunkt en konkret plan for, hvordan de kan implementere og anvende blockchain teknologien, selvom flertallet af virksomhederne i livsstilsbranchen forventer, at transparens i fremtiden bliver et "license to operate". *"Derfor er det vigtigt at flere virksomheder gør sig nysgerrige på blockchain og allerede gør sig nogle erfaringer nu med hvordan teknologi kan hjælpe på sporbarhed og transparens",* siger Jan Damsgaard, projektleder ved Blockchain i business & dansk design.

En af de virksomheder, som virkelig kan se en stor konkurrencefordel på internationalt plan, er Scan-hide. Scan-Hide er et dansk garveri, som bærer generationer af håndværk og viden.

ROUNDTABLE

Følgende virksomheder, vidensinstitutioner, branche- og erhvervsorganisationer samt studerende og private rådgivere deltog i roundtable diskussionen:

Virksomhederne bestod af: Scan-Hide, Son of a Tailor, Kvadrat, Textile Pioneers og Markberg.

Branche- og erhvervsorganisationer: Dansk Mode & Textil, DI Handel og Erhvervshus Fyn.

Vidensinstitutionerne bestod af: Copenhagen Business School (CBS), Københavns Erhvervsakademi (KEA), VIA Design & Business, Aarhus Universitet og Teknologisk Institut.

De er en af de største leverandører af huder til læderindustrien, og har derfor etableret et nyt forretningsområde SPOOR. Under brandet SPOOR har man udviklet et sporingssystem, som opsamler al data i forsyningskæden, lige fra dokumentation om dyrevelfærd til dokumentation af dansk produktion. Sporingssystemet er koblet op på koens øremærke, som laserprintes på huden, for at kunne følge det kontinuerligt. Blockchain teknologien samler ikke kun dokumentation herfra, men også data fra selve producenten og de brands, som anvender læder senere hen i værdikæden. På tværs af disse aktører, går der ikke længere viden tabt, fordi man beriger produktet undervejs, og når produktet rammer slutbrugeren, så vil dataen blive synlig for slutforbrugeren. Det resulterer i, at man ved hjælp af data kan afsløre, hvad det er for et liv, som dyret har levet, samtidigt med at man også kan understøtte læderets håndværk og sporbarehed.



Koens unikke øremærke bliver laserprintet på en hud og indsamler data fra ko til sko, så man kan følge det unikke ID gennem hele forsyningskæden. Det giver både samarbejdspartnere såvel som slutforbrugeren mulighed for, at tage større ansvar for en mere bæredygtig fremtid.

SPOOR har i samarbejde med skomærket Roccamore udviklet en blockchain løsning i deres sko. Hvert eneste hud, der er blevet brugt til et par sko, har et unikt nummer, som bliver beriget med data fra SPOOR og Roccamore. Det har krævet et tæt samarbejde mellem de to partnere, for at kunne berige skoen med den nøjagtige data, lige fra koen til det endelige produkt. Et arbejde, som endnu ikke er færdigt, men som vil blive ved med at udvikle sig, i takt med, at forbrugernes efterspørgsel stiger.

Ved hjælp af blockchain teknologien, kan man i dette tilfælde både berige branchen og forbrugere med større transparens, da man kan se varens rejse gennem forsyningskæden. Blockchain teknologien gør det synligt over for slutforbrugeren, hvad varen har været igennem, indtil det rammer vedkommende.

Ovenstående case er et godt eksempel på, hvilke forretningsmuligheder der er, hvis man gerne vil skabe mere transparens. Dog er en blockchain teknologi først værdiskabende, når der er flere der går sammen om et samarbejde. Dette skyldes, at jo flere der er til at berige den pågældende blockchain, jo mere valid bliver dataen. Det er her en dansk design blockchain kommer i spil, da det vil give god mening for virksomheder i livsstilsbranchen at samarbejde om, at kunne autentificere dansk design, samtidigt med, at man kan vise, at man har en ansvarlig produktion. Mange anser digitalisering som et konkurrenceparameter, men for at en dansk design blockchain kan blive succesfuld, så kræver det, at virksomhederne går sammen om at bygge en infrastruktur, for at kunne konkurrere. Ifølge Jan Damsgaard, professor ved Copenhagen Business School, så nytter det ikke noget, at man bygger en lang række af systemer hver især, derfor har han identificeret 9 scenarier, hvorpå man kan lave en infrastruktur til en dansk design blockchain.

Hvad er mulighederne for en dansk design blockchain?

Jan Damsgaard har identificeret 9 forskellige scenarier, som belyser de muligheder der er, for at lave en dansk design blockchain. Ét af scenarierne er, at man som virksomhed kan gå alene om, at lave en blockchain løsning.

Denne løsning vil dog ikke komme til at berige branchen på sigt. Samarbejdet mellem Scan-Hide og Roccamore er et andet eksempel på, hvordan man bilateralt kan arbejde sammen om en blockchain. Denne løsning kan både være omkostningstung og ineffektiv for de to pågældende virksomheder, og anses derfor heller ikke for, at være den mest optimale løsning. Dog er det en fantastisk måde at starte ud på, for at gøre sig nogle erfaringer. Det kan man blandt andet gøre ved at deltage i pilot-projekter, for at få indsigt i, hvor ressourcekrævende det er at arbejde med blockchain. Sammensætningen af en dansk design blockchain kan også ske gennem en markedsdominerende aktør, en bestemt forsyningskæde, en magtfuld spiller, online markedspladser og brancheforeninger. Der er også potentiale i at lave en infrastruktur, der udspringer fra et nationalt plan, europæisk plan eller fra medlemslandene i verdensorganisationen FN.

Vi er stadig på et tidligt stadie i forhold til blockchain teknologien, og derfor er det på nuværende tidspunkt vigtigt for virksomhederne i branchen, at være nysgerrige og teste forskellige løsninger af.

Du kan høre mere om de enkelte scenarier [her](#).

Fordele og ulemper ved en dansk design blockchain

Vi bliver ofte mødt med, at blockchain teknologien er essentiel at bruge, såfremt man ønsker at opnå en bedre sporbarhed i forsyningskæden, og for at skabe mere transparens. Dog, er det også vigtigt at belyse nogle af de andre værdiskabende elementer, som teknologien byder på. Vi har identificeret 7 måder, hvorpå virksomheder i livsstilsbranchen kan drage fordel af en dansk design blockchain.



SPORBARHED



BÆREDYGTIGHED



GENNEMSIGTIGHED

Det kan skabe **nye samarbejder og relationer** mellem underleverandører og brands, som f.eks. casen med Scan-Hide og Roccamore.

Et emne der ligger højt på dagsordenen i den danske livsstilsbranche er **ansvarlig produktion**. Der findes mange ordninger inden for certificeringer, som bruges til at kunne dokumentere, at man har en ansvarlig produktion. Dog har mindre virksomheder svært ved at opnå disse certificeringer, da de ikke har de nødvendige ressourcer til at kunne indgå i en certificeringsordning. Disse virksomheder vil kunne synliggøre deres ansvarlige produktion ved hjælp af blockchain-teknologien.

En dansk design blockchain vil også kunne **øge eksporten** af dansk design, fordi det vil være nemmere for udenlandske kunder at få autentificeret, at det er et dansk produkt, som de har købt, og der kan derfor potentielt forekomme en større efterspørgsel på danske produkter. Det vil give virksomheder i branchen en større **konkurrenceevne**, hvis de går sammen om en fælles blockchain løsning, da det vil sikre virksomhederne en fordelagtig plads i markedet.

Smart contracts vil sammen med en dansk design blockchain gøre det nemmere for kunder, på tværs af landegrænser, at tilgå dataen, hvilket anses for at være en stor fordel.

Det vil kunne forhindre salg af **kopivarer**, da dataen i en blockchain vil kunne autentificere om varen er ægte. På nuværende tidspunkt findes der ingen effektiv ordning for hverken b2b eller b2c kunder, og derfor er der stadig mange kopivarer i omløb. Et andet vigtigt aspekt er, at det vil **styrke innovation** i den danske livsstilsbranche, og kan ligeledes åbne op for nye forretningsmodeller.

Der er stadig en væsentlig barriere i industrien, når det kommer til et samarbejde omkring en dansk design blockchain, og det er virksomhedernes villighed og manglende tekniske kompetencer, der fylder i billedet.

I rapporten [*Blockchain for Transparency, Traceability, and Sustainability*](#) er det blevet påvist, at 53% af respondenterne fra de 101 danske design- og handelsvirksomheder som undersøgelsen er baseret på, er villige til at dele deres data i bredt omfang, men de fleste tror ikke at andre er villige til at dele. Derudover, så har branchen stadig svært ved at forstå, hvordan man uploader data i en blockchain og hvordan det reelt set fungerer i praksis.

De ser også nogle udfordringer i, hvordan samarbejdet med deres leverandører vil fungere, da mange giver udtryk for, at de mangler digitale kompetencer, og tvivler derfor på, hvordan de vil kunne samarbejde omkring dataen i en dansk design blockchain.

Når det så er sagt, så kan mange af virksomhederne se et stort potentiale i, at gå sammen om en fælles infrastruktur til en dansk design blockchain. Trods potentialet, hersker der stadig tvivl delvist pga. samarbejdet med deres konkurrenter, men det er også stadig uklart for virksomhederne ift. hvem der skal tage springet i branchen, og i højere grad, hvilke og hvor mange virksomheder, der skal indgå i samarbejdet om en dansk design blockchain.

BLOCKCHAIN BUSINESS

I projektet Blockchain i dansk design og business, søger vi lige nu 10 virksomheder til at indgå i et prototypeforløb, hvor formålet er, at teste en dansk design blockchain af. Hvis det vækker interesse for dig og din virksomhed, kan du læse mere om projektdeltagelse [her](#).

CREDIT

Projektpartnere: Copenhagen Business School, DI-Handel & Lifestyle & Design Cluster.

Projektet er finansieret af Industriens Fond

Journalist og grafik: Nathalie Mühlendorph